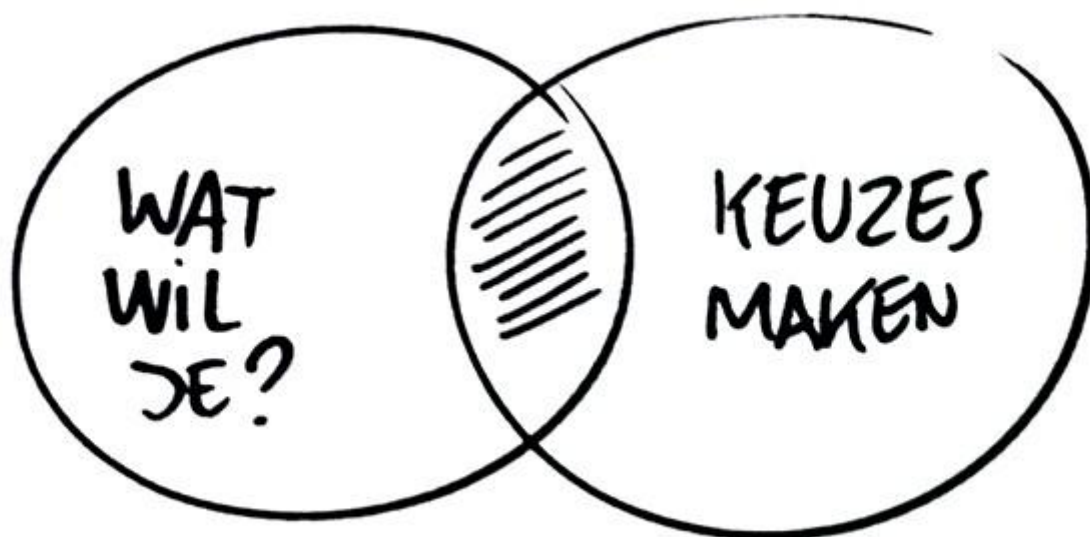

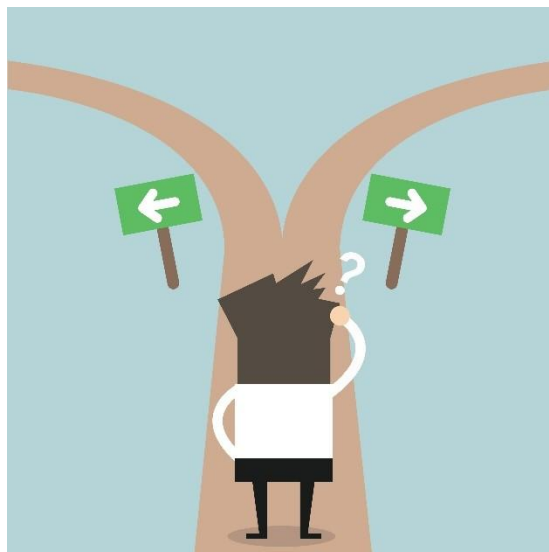

Studiekeuze special

Naam:

Klas:

Inleiding

Je zit nu in het vmbo, voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs. Het woord zegt het al: voorbereidend op het mbo (middelbaar beroepsonderwijs). In het mbo ga je een beroepsopleiding doen waar je mee aan het werk kunt op de arbeidsmarkt. Je kunt er, na je vmbo of de havo, ook voor kiezen door te studeren aan het hbo (hoger beroepsonderwijs).

In deze studiekeuze special staat veel informatie die je als (ouder van een) aankomend student op het mbo nodig hebt! Omdat er online al veel goede informatie beschikbaar is hebben wij ervoor gekozen diverse links in het document op te nemen (onderstreepte woorden).

Op- of aanmerkingen, tips of tops kun je sturen naar: p.bloemberg@candea.nl

Hulp nodig?

Heb je vragen of hulp nodig bij je studiekeuze? Neem contact op met je mentor. Je kunt ook contact opnemen met de decan.

Veel plezier bij het oriënteren, verdiepen en het maken van je studiekeuze.

Met vriendelijke groet,

Decanen Candea College – vmbo bb/kb & mavo.

Peter Bloemberg (p.bloemberg@candea.nl – vmbo bb/kb)

Robert Koenders (r.koenders@candea.nl) – mavo)

1.	Een mbo-studie kiezen, hoe doe je dat?	4
1.1	Keuze maken in stapjes	4
1.2	Stap 1: Begin bij jezelf	4
1.3	Stap 2: Wat zijn je kwaliteiten?	5
1.4	Stap 3: Ontdek je interesses	5
1.5	Stap 4: Welke studierichtingen zijn er?	6
1.6	Stap 5: Welke opleidingen zijn er?	7
1.7	Stap 6: Rondkijken op het mbo	8
1.8	Stap 7: Laatste check	9
1.9	Stap 8: De overstap/Jouw keuze!	9
2.	Wat is het mbo?	10
2.1	Het mbo	10
2.2	Niveaus in het mbo	10
2.3	BOL/BBL	10
2.4	Toelatingseisen	11
2.5	Mbo's in onze regio (vanuit Duiven)	11
2.6	Toelatingsrecht	12
2.7	Numerus Fixus (NF)	12
2.8	Aanmelden voor het mbo	12
2.9	Intakeactiviteit	13
2.10	DDD, digitaal doorstroom dossier	13
2.11	Loopbaandossier	13
2.12	Doorstromen naar de havo?	13
3.	Open dag & Meeloop dag	14
3.1	Stappenplan voor de open dag	14
3.2	Stap 1: Uitgangspunt	14
3.3	Stap 2: Datum	14
3.4	Stap 3: Locatie	14
3.5	Stap 4: Wie neem je mee?	14
3.6	Stap 5: Doelstelling	15
3.7	Stap 6: Bedenk vragen	15
3.8	Stap 7: Wees nieuwsgierig	17
3.9	Stap 8: Terugblik	17
3.10	Stap 9: Meeloopdag plannen	17
3.11	OPEN DAGEN KALENDER	17
3.12	Kwaliteit in cijfers	17
3.13	Wat als het niet goed gaat? Doorgaan of stoppen	17
3.14	Hulp nodig bij je studiekeuze?	18
4.	Ouder(s)/verzorger(s)	18
4.1	Zo help je je kind kiezen op het mbo	18
4.2	Welke mbo-opleiding past bij je kind?	18
4.3	Open dagen en voorlichtingen	19
4.4	Kwaliteit van opleiding en school	19
4.5	Heeft je kind begeleiding nodig op het mbo?	19
4.6	Kun je switchen van mbo-opleiding?	19
4.7	Studiekosten	20
4.8	Lesgeld en reiskostenvergoeding mbo-studenten jonger dan 18 jaar	20
4.9	Lesgeld mbo-studenten 18 jaar of ouder	20
4.10	Studiefinanciering en reiskostenvergoeding mbo-studenten	20
4.11	Tussenjaar / Studiekeuzejaar	20
5.	Overige informatie	21
5.1	Afkorting	21
5.2	YouTube mbo	21
6.	Open dagen kalender	22

1. Een mbo-studie kiezen, hoe doe je dat?

Je hebt het voornemen om een mbo-opleiding / de havo te gaan volgen. Heel goed, maar wat zijn nu belangrijke punten waar je op moet letten? Je kunt kiezen uit honderden opleidingen op enorm veel scholen met mbo-onderwijs. Met het volgende stappenplan maak je een bewuste keuze en heb je minder kans op een beslissing waar je later niet achterstaat.

1.1 Keuze maken in stapjes

Om een bewuste keuze te maken voor je vervolgopleiding (en eventueel een beroep) is het verstandig om het stapsgewijs aan te pakken. Ook bij de lessen op school wordt aandacht besteedt aan deze onderwerpen / stappen.

1.2 Stap 1: Begin bij jezelf

Je gaat straks een studiekeuze maken. Maar hoe doe je dat? Aangezien het om jou gaat, begin je bij jezelf. Wat vind je interessant en waar word jij blij van? Wat zijn je ideeën voor de toekomst? En wat voor type ben je eigenlijk?

Maar ook vragen als:

- Wat wil ik doen? (denk aan werkzaamheden, omstandigheden)
- Wat zijn je ideeën voor de toekomst?
- Wat voor een type ben je eigenlijk?
- Wat vond je vroeger leuk om te doen? Wat doe jij over 10 jaar?
- Welke hobby's heb je?
- Welke talenten heb je?
- Welk profiel of vakkenpakket heb je gekozen en waarom? Ben je tevreden met je keuze?

Door met dergelijke vragen aan de slag te gaan, krijg je meer inzicht in jezelf. Want hoe groter je zelfkennis is, hoe beter je in staat bent om over je studiekeuze na te denken.

Mijn top 5 kernwaarden

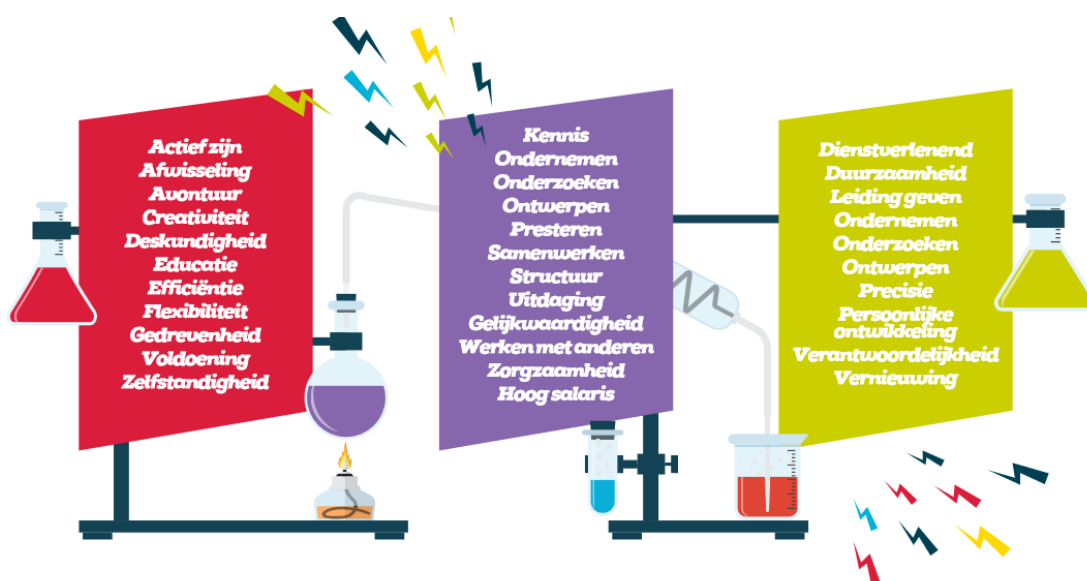
01

02

03

04

05

1.3 Stap 2: Wat zijn je kwaliteiten?

Weet jij waar je goed in bent? En waar je minder goed in bent? Allemaal hebben we wel iets waar we in uitblinken. Het kan moeilijk zijn om dat te benoemen. Bijvoorbeeld omdat je dat opschepperig vindt. Of omdat je er nog nooit zo over nagedacht hebt. Vaak hebben jouw kwaliteiten te maken met wat je leuk vindt om te doen. Welke kwaliteiten zou je kunnen inzetten voor later?

2

Wat zijn je kwaliteiten?

Je kunt natuurlijk ook hulp vragen. Je ouder(s)/verzorger(s), familieleden en vrienden kunnen je hier vast bij helpen!

Mijn kwaliteiten:

01

02

03

04

05

Tip
Vind je deze opdracht lastig? Vraag er eens iemand bij en maak de opdracht samen. Je oma, moeder, broer of een vriend(in) willen je vast helpen. Deze tip is ook super handig voor veel van de andere opdrachten. Samen weet je meer dan alleen.

Vrijheid

Actief
Avontuurlijk
Doorzetter
Enthousiast
Initiatiefrijk
Moedig
Positief
Samenwerkend
Sportief
Vrolijk

Ambitie

Ambitieuze
Flexibel
Gedisciplineerd
Leidinggevend
Ondernemend
Vastberaden
Verantwoordelijk
Zelfverzekerd
Nauwkeurig
Vastberaden

Creatief

Artistiek
Creatief
Eigenwijs
Fantasierijk
Handig
Ingenieur
Leergierig
Muzikaal
Nieuwsgierig
Praktisch

Sociaal

Behulpzaam
Bedachtzaam
Betrouwbaar
Empathisch
Geduldig
Netjes
Oprecht
Respectvol
Ruimdenkend
Rustig

1.4 Stap 3: Ontdek je interesses

Wat is je motivatie? Wat vind je echt belangrijk? Leren en jezelf ontwikkelen wordt voor een groot deel bepaald door je drijfveren (iets wat er echt toe doet, een intens verlangen om je doel te bereiken) en motieven (bijvoorbeeld belangrijk zijn, veel geld verdienen, vrijheid of veiligheid).

Weet jij welke richting jouw voorkeur heeft? Ben je creatief? Wil je met mensen werken? Kies je voor techniek? Iets in de groene richting? Of help je liever mensen?

De stage kan je helpen om te ontdekken waar je interesses liggen. Neem deze ervaringen mee bij je studiekeuze. Hoe meer inzicht je hebt in wat je beweegt, hoe beter je jouw interesses in kaart kunt brengen.

Bedenk een aantal werkzaamheden / bezigheden die jij leuk vindt om te doen! Je kunt ook denken aan iemand die je bewonderd, wat doet die dat jij zo leuk vindt?

3

Ontdek je interesses

Dit vind ik leuk

Dit vind ik niet leuk

1.5 Stap 4: Welke studierichtingen zijn er?

Denk hierbij aan: techniek, zorg, economie, ICT, groen, uniformberoepen enzovoorts. Klik op [deze link](#) voor een uitleg over studierichtingen.

Tip! Trap niet in de valkuil door direct naar de opleidingen te gaan die je kent. Oriënteer je zo breed mogelijk en bekijk eerst de verschillende studierichtingen of sectoren. Daarna zoom je pas in op specifieke opleidingen, die je verder gaat uitdiepen en vergelijken. Tot slot maak je een studiekeuze.

4
Welke studierichtingen zijn er?

Lang niet alle mbo-opleidingen hebben goede kansen op werk! Dat kan komen door (tijdelijk) mindere vraag naar personeel, maar ook doordat er meer studenten worden opgeleid dan er vacatures zijn. Daarnaast worden sommige mbo-beroepen steeds vaker ingevuld door een computer of robot. In de technische en zorgrichtingen is juist een groot tekort aan personeel.

Kijk bij deze stap ook eens naar de **Arbeidsmarktkansen**. Welke studierichting heeft een groot tekort/overschot aan werknemers & studenten? Je kunt dit ook vinden op de site: www.kiesmbo.nl of www.mbostart.nl.

Bekijk de volgende studierichtingen op www.kiesmbo.nl/opleidingen

Verdeel de studierichtingen in 3 categorieën

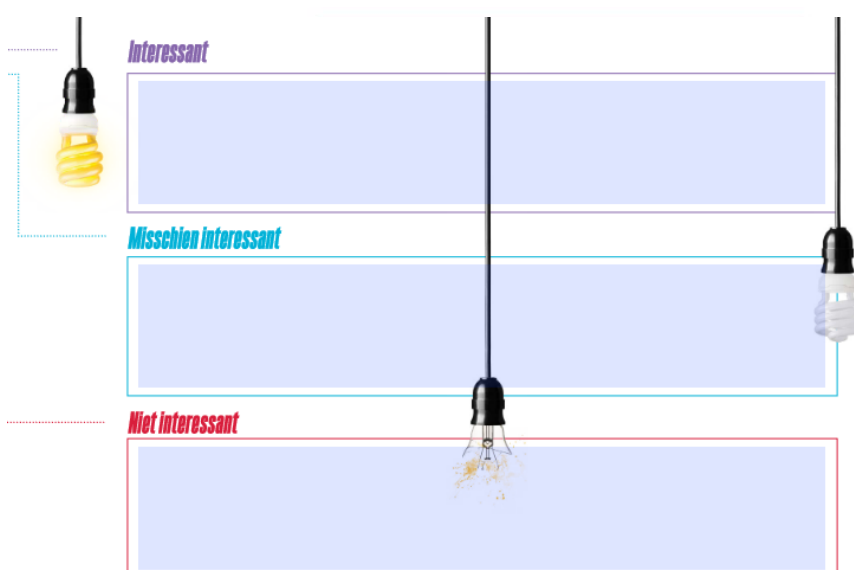
Zorg en welzijn **Horeca, bakkerij en recreatie**

Economie en ondernemen **Mobiliteit en transport**

Entree **Techniek** **Bouwen, wonen en interieur**

Media, vormgeving en ICT **Maritiem en techniek**

Dienstverlening en producten **Groen**

Interessant

Misschien interessant

Niet interessant

1.6 Stap 5: Welke opleidingen zijn er?

Er zijn nogal wat mbo-opleidingen (meer dan 250!) waaruit je kunt kiezen. Op www.kiesmbo.nl kun je de mogelijkheden bekijken. Je kunt natuurlijk ook kijken naar de websites van de mbo's in onze regio.

Om de juiste opleidingsmatch te kunnen maken zijn een aantal dingen belangrijk. Vanzelfsprekend spelen je kwaliteiten en interesses een rol. Ook het profiel dat je in de derde klas hebt gekozen, geeft mogelijk een richting aan. Net als je toekomstbeeld. Daarnaast is het van belang je echt goed te verdiepen in de opleidingen die er zijn. Wat houden ze in en wat voor werk kun je daar straks mee gaan doen?

Maak een top 5 studies

Noteer per studie kort waarom juist deze studie je leuk lijkt. Dit klinkt lastig, en dat is het ook. Zeker als je heel veel dingen leuk vindt. Het is toch zaak om te focussen. Hierna gaan we je top 5 namelijk nog verder uitpluizen.

Gebruik plakmemo's. Schrijf op elk memoblaadje een opleiding van jouw top 5 (of 10). Gebruik een grote ruimte, bijvoorbeeld de woonkamer.

Leg de briefjes op volgorde. Dicht bij jou = meest interessant of meest passend. Helemaal aan de andere kant van de kamer = minst passend.

Leg ze neer op gevoel. Er kunnen meerdere memo's naast elkaar liggen.

Nummer de blaadjes wanneer je voelt dat ze goed liggen.

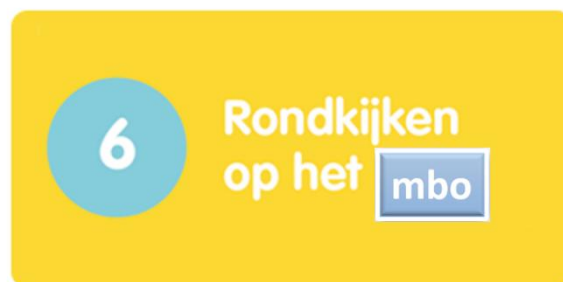
Noteer je top 5 in onderstaand schema. Maak eventueel foto's van je post-its of bewaar je genummerde post-its.

Mijn top 5

01	
02	
03	
04	
05	

1.7 Stap 6: Rondkijken op het mbo

Je hebt informatie over allerlei studierichtingen en opleidingen gelezen. Je hebt zelfs al een lijstje gemaakt! Tijd om zelf op onderzoek uit te gaan! Door open dagen te bezoeken en mee te lopen met studenten kun je **vragen stellen** en zelf **ervaren** hoe het is. Verzamel zoveel mogelijk ervaringen, want hoe **concreter** hoe beter!

De mbo-scholen houden meestal een paar keer per jaar een **open dag**. Op deze open dag kun je gratis **rondkijken en vragen stellen**. Je kunt rondlopen in het gebouw en sfeer proeven. Vaak staan er docenten en studenten om je informatie te geven over de school & opleidingen. Een open dag bezoek je vaak met je ouder(s)/verzorger(s). Kunnen deze niet? Dan is het ook prima om met een van je klasgenoten of vrienden er naar toe te gaan.

Een **meeloopdag** doe je individueel. Bij een meeloopdag word je meestal gekoppeld aan een student van de opleiding die het leuk vindt om een scholier rond te leiden en iets te vertellen over de opleiding! Meestal duurt een meeloopdag een hele dag!

Meeloopdagen / Open dagen-checker:

- o Ik heb genoteerd **wanneer** de open dag is (in mijn agenda en die van mijn ouder(s)/verzorger(s))
- o Ik weet welke vragen ik wil stellen op de open dag. Wanneer ga jij tevreden naar huis?
- o Ik heb mij aangemeld via de website
- o Ik weet welke locatie ik ga bezoeken én hoe ik er moet komen
- o Ik neem pen & papier mee en maak aantekeningen voor mijn LOB-verslag

Kijk bij: Open dagen & meeloopdagen voor voorbeeldvragen én onze open dagen kalender! De kalender is toegevoegd aan het einde van deze studiekeuze special!

Bezoek meerdere open dagen en verdiepende voorlichtingsactiviteiten.

Het bezoeken van meerdere open dagen zorgt ervoor dat je gaat vergelijken. Alle scholen en opleidingen hebben namelijk hun eigen kenmerken. Heb je het idee dat de school wel bij je past? Plan dan verdiepende voorlichtingsactiviteiten, zoals een meeloopdag of een dag proefstuderen. Zo kom je nog meer te weten over de school en opleiding.

PLANNING!!

Ik ga deze open dagen bezoeken:

Deze opleiding ga ik bezoeken:

Bij deze mbo-instelling:

Op deze datum:

Vragen die ik ga stellen:

- 1.
- 2.
- 3.

In de plaats:

Ik heb mij aangemeld: ja / nee

Deze opleiding ga ik bezoeken:

Bij deze mbo-instelling:

Op deze datum:

Vragen die ik ga stellen:

- 1.
- 2.
- 3.

In de plaats:

Ik heb mij aangemeld: ja / nee

1.8 Stap 7: Laatste check

Je hebt informatie over opleidingen opgezocht en bent naar scholen geweest om zelf je licht op te steken. Heel goed! Wil je zeker weten of jouw studiekeuze 100 procent bij je past? Vergelijk dan de opleidingen die je leuk vindt met elkaar en heel belangrijk: praat er nog eens over met mensen die je vertrouwt.

Kom je er niet uit en heb je advies nodig? Neem dan contact op met je decaan of de mbo-school voor een studiekeuzegesprek.

Studiekeuzechecker:

- Ik heb onderzocht of deze studiekeuze bij mijn kwaliteiten & motieven past!
- Ik heb de open dag & de locatie bezocht?
- Ik heb deze studie vergeleken met andere studies! Of ik heb deze studie op verschillende locaties / mbo-instellingen vergeleken.
- Ik weet hoe ik mij moet aanmelden (zie paragraaf 2.8)
- Ik weet welke route er volgt na de aanmelding. Kan ik direct naar deze opleiding toe? Numerus Fixus of selectie? Krijg ik een intakegesprek of een maatwerkgesprek? (zie paragraaf 2.7 en 2.9).
- Ik heb het besproken met mensen die belangrijk voor mij zijn! (ouder(s)/verzorger(s), familie, vrienden, coach enz.)
- Ik heb gekeken naar de arbeidsmarktkansen

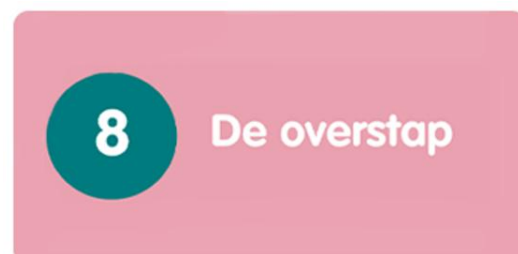
1.9 Stap 8: De overstap/Jouw keuze!

Yess ik heb mijn studiekeuze gemaakt. ☒

**Ik ga de opleiding.....doen bij
het mbo(instelling) in.....(plaats).**

Deze opleiding past bij mij omdat.....

Ik ben opbij de open dag geweest.

Je hebt de knoop doorgehakt en een studiekeuze gemaakt. Bravo! Maar je bent er nog niet. Je moet nog een paar dingen regelen voor je de overstap naar het mbo kunt maken. Allereerst is het belangrijk je op tijd **(UITERLIJK 1 APRIL)** aan te melden voor je opleiding. Daarna volgen nog een paar stappen, waaronder de verplichte loopbaandossier & DDD en, als je eenmaal aangenomen bent, het regelen van je studiefinanciering en ov-reisproduct.

Aanmeldchecker:

- Ik heb mij aangemeld voor mijn mbo-studie op de site van het mbo (paragraaf 2.8).
- Ik heb een DDD, digitaal doorstroom dossier, aangemaakt (zie paragraaf 2.10). Ik vul zelf deel A in en dan vult mijn mentor deel B in. Tot slot stuur ik deze op naar het mbo.
- Ik heb mijn loopbaandossier volledig ingevuld (zie paragraaf 2.11).

2. Wat is het mbo?

2.1 Het mbo

Mbo staat voor middelbaar beroepsonderwijs. Het is onderwijs dat aansluit op de middelbare school. De mbo-opleidingen bereiden je voor op het uitoefenen van een vak of beroep. Er zijn veel beroepen in bijvoorbeeld de zorg, de bouw, de techniek, het groen of de kunst. Deze beroepen zijn onderverdeeld in ongeveer 500 opleidingen waar je een mbo-diploma in kunt halen. Het vmbo (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs) bereid je voor op het mbo. Ook als je een havodiploma hebt, of vroeger een ander diploma hebt gehaald, dan kan je studeren aan het mbo. Kijk voor het aanbod op www.kiesmbo.nl

Je kunt met je behaalde mbo-diploma aan het werk gaan, maar je kunt ook doorleren binnen het mbo of verder in het hbo (hoger beroepsonderwijs).

Er zijn verschillende soorten mbo-scholen. Zo zijn er regionale opleidingscentra (roc), agrarische opleidingscentra (aoc) of vakinstellingen. Er zijn ook particuliere aanbieders die opleidingen kunnen geven.

[Filmpje met uitleg over MBO \(ROC Nijmegen\)](#)

2.2 Niveaus in het mbo

Het mbo kent vier verschillende niveaus. Wat betekenen die?

Een opleiding op **niveau 2** is een basisberoepsopleiding die meestal 2 jaar duurt (heel soms 1 jaar). Hier heb je minimaal een vmbo-diploma (BB) voor nodig. Je leert aan zo'n opleiding voor een uitvoerend/assisterend beroep.

Opleidingen op **niveau 3**, de zogenaamde vakopleidingen, duren 2 of 3 jaar. Hiervoor dien je minimaal in bezit te zijn van een vmbo-diploma (KB). Na zo'n opleiding kun je zelfstandig werkzaamheden uitvoeren.

De opleidingen op **niveau 4** zijn 'middenkaderopleidingen' en duren 3 of 4 jaar. Hiervoor heb je een mavo-diploma nodig (héél soms is een kb-diploma ook voldoende). Na zo'n opleiding kun je werkzaamheden zelfstandig uitvoeren en leidinggeven. Je moet dus met andere mensen kunnen werken en verantwoordelijkheid kunnen dragen.

Wanneer je om wat voor reden dan ook de middelbare school niet hebt afgemaakt of als je praktijkonderwijs hebt gevolgd dan kun je altijd instromen bij de entreeopleiding (minimale leeftijd 16 jaar). De **entree-opleiding** is een laagdrempelig opleidingsniveau (voorheen mbo-niveau 1) waarbij je wordt voorbereid op het werken binnen een bedrijf. Het geeft jongeren dé kans om zonder vooropleiding alsnog een volwaardig mbo-diploma te halen. Bovendien kan het als opstapje dienen voor een mbo-opleiding op niveau 2. Een entree-opleiding duurt een jaar en is zowel in de BOL- als de BBL-variant te volgen in verschillende vakgebieden.

2.3 BOL/BBL

In het mbo bestaan twee leerwegen: de beroepsopleidende leerweg (bol) en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl). Bij sommige opleidingen kun je kiezen uit bol of bbl. Andere opleidingen worden óf in de bol óf in de bbl aangeboden. Voor welke leerweg je ook kiest, aan het einde van je opleiding ontvang je hetzelfde diploma.

Beroepsopleidende leerweg (BOL) is een dagopleiding, waarbij je de hele week naar school gaat. Tijdens de opleiding doe je praktijkervaring op wanneer je op stage gaat bij een erkend leerbedrijf. Deze stage wordt ook wel beroepspraktijkvorming (BPV) genoemd. Per opleiding is het verschillend hoe vaak je op stage gaat. Wel bestaat er een regeling dat tenminste 20% van de BOL-opleiding uit stage moet bestaan. Deze regeling maakt de BOL-opleiding zeer praktijkgericht.

Beroepsbegeleidende leerweg (BBL) kies je voor een opleiding die bestaat uit een combinatie van werken en leren. Tijdens deze opleiding werk je 60 tot 80% van je studie. Bij de meeste BBL-opleidingen houdt dit in dat je meestal één dag in de week naar school gaat. De rest van de week werk je bij je leerbedrijf. Bij sommige opleidingen kan het zijn dat je een paar weken les krijgt en dat je vervolgens een paar maanden gaat werken bij je leerbedrijf.

Door de beroepsbegeleidende leerweg doe je veel praktijkervaring op en verdien je vaak een salaris. De BBL-opleiding is de ideale opleiding voor mensen die het niet zien zitten om vijf dagen in de week naar school te gaan en die het leuk lijkt om veel praktijkervaring op te doen.

[Informatie](#) Graafschap College over BOL en BBL

[Informatie](#) Rijn IJssel College over BOL en BBL

2.4 Toelatingseisen

Begin jij met een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4, dan heb je een diploma nodig.

Voor een mbo-opleiding op **niveau 2** ben je toelaatbaar met één van de volgende bewijzen:

- Diploma vmbo basisberoepsgerichte leerweg
- Diploma mbo-opleiding niveau 1

Bij een BBL-opleiding is een werkgever (een erkend leerbedrijf) verplicht.

Voor een mbo-opleiding op **niveau 3 of 4** bent je toelaatbaar met één van de volgende bewijzen:

- Diploma vmbo: kaderberoepsgerichte leerweg
- Overgangsbewijs havo of vwo van leerjaar 3 naar 4
- Diploma mbo-niveau 2
- Mavodiploma

Voor mbo-opleidingen op **niveau 1**, ook wel **Entreeschool** genoemd, is een diploma van een vooropleiding niet verplicht. Verder gelden de volgende toelatingseisen:

- Je bent 16 jaar of ouder.
- Bij een BBL-opleiding is een werkgever (een erkend leerbedrijf) verplicht.

2.5 Mbo's in onze regio (vanuit Duiven)

95 % van onze leerlingen (het Candea College) gaat naar de volgende mbo-instellingen:

Rijn IJssel College	Arnhem
Graafschap College	Doetinchem
Zone College	Doetinchem
ROC Nijmegen	Nijmegen
Astrum College	Velp
Yuverta mbo	Velp
Aeres mbo	Velp
SVO Vakopleiding Food	Velp

Er gaan vanzelfsprekend ook mavo-leerlingen naar de havo.

Klik op de naam van de opleiding voor de website van de instelling!

2.6 Toelatingsrecht

[Klik hier voor een video van de Rijksoverheid](#)

Je wordt in principe toegelaten tot de mbo-opleiding van je keuze als je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt je uiterlijk op 1 april aangemeld bij de opleiding;
- Je voldoet aan de [vooropleidingseisen](#);
- Je neemt deel aan de verplichte intakeactiviteiten. Of de intakeactiviteiten verplicht zijn hoor je van de opleiding. In een aantal gevallen kan de opleiding je toch weigeren. Bijvoorbeeld als er meer aanmeldingen dan opleidingsplekken zijn.

2.7 Numerus Fixus (NF)

Sommige opleidingen zijn extra populair. Daardoor hebben een aantal opleidingen een beperkt aantal plaatsen. Dit heet Numerus Fixus, het betekent letterlijk 'een vast aantal'. Aan het stellen van een numerus fixus zijn voorwaarden verbonden. Op de website van de mbo-instelling staan de opleidingen die een numerus fixus hebben. Denk bijvoorbeeld aan opleidingen als: Interieuradviseur, Luchtvaartdienstverlener, Sociaal werker, Doktersassistent, Dierenartsassistent, Wildlife, Mediavormgever, kunstopleidingen, Handhaver Toezicht & Veiligheid, Veva, maar er zijn ook mode- en ICT-opleidingen met een numerus fixus.

Een overzicht van links naar de juiste website:

[Rijn IJssel College](#)

Graafschap College (geen webpagina)

[Zone College](#)

[ROC Nijmegen](#)

[Astrum College](#)

Yuverta mbo (geen webpagina)

[Aeres mbo](#)

SVO Vakopleiding Food (geen webpagina)

2.8 Aanmelden voor het mbo

1 april = geen grapje

De officiële aanmelddatum voor het mbo is: 1 april

[Filmpje](#)

Je moet je dus aanmelden voor 1 april. Aanmelden doe je op de website van de school waar je naar toe wil (vaak een oranje of rode knop met AANMELDEN).

Voor een aantal instellingen in onze regio heb je een **DigiD** nodig om je aan te melden! [KLIK HIER](#) om uitleg te krijgen hoe je een DigiD aan kunt vragen.

Je vult, samen met je ouder(s)/verzorger(s), je gegevens in bij het **online aanmeldformulier**.

Je ontvangt een bevestiging van je aanmelding via het opgegeven e-mailadres. (Twijfel je of je aanmelding gelukt is neem dan, een paar dagen na je aanmelding, contact op met de instelling. Zij kunnen dit voor je checken!

<https://graafschapcollege.nl/mbo-entree-opleidingen-en-vavo/digitaal-aanmelden/>

<https://www.rijnijssel.nl/mbo-opleidingen/aanmelding-en-inschrijving/>

Aanmelden voor een opleiding met numerus fixus?

Meld je zo vroeg mogelijk aan. Je kunt je **vanaf 1 oktober** al aanmelden voor een opleiding met numerus fixus. Hoe eerder je je aanmeldt, hoe sneller je een intakegesprek krijgt. Je weet dan ook eerder of je kunt starten of dat je op de wachtlijst komt. Meld je voor de zekerheid ook aan voor een tweede opleiding.

Aanvullende eisen

Er zijn ook [opleidingen die aanvullende eisen mogen stellen](#) waaraan studenten moeten voldoen. Denk hierbij aan lichamelijke eisen voor sportopleidingen. De school maakt zelf

bekend of er aanvullende eisen gelden voor jouw opleiding. Dat lees je meestal al op de website van de mbo-school.

2.9 Intakeactiviteit

Om jou te helpen bij de studiekeuze moet de opleiding intake activiteit(en) aanbieden. Soms zijn deze verplicht en moet je ze doen om toegelaten te worden. De opleiding moet op de website zetten of de activiteit(en) verplicht zijn en wat voor activiteit(en) het zijn.

De intake activiteiten kunnen bijvoorbeeld een gesprek met een docent van de opleiding zijn of het volgen van een proefles. De intake is bedoeld om met jou te kijken of een opleiding bij jou past. De intake mag geen test zijn om te beoordelen of je geschikt bent voor de opleiding en je mag niet geweigerd worden omdat je de intake niet goed gedaan hebt. Wel kan de opleiding na de intake activiteiten jou bij het studiekeuze-advies adviseren om een andere opleiding te gaan doen omdat ze denken dat die opleiding beter bij jou past. Dit is geen bindend advies en je mag als je dat wilt alsnog beginnen aan de opleiding van jouw eerste keuze.

2.10 DDD, digitaal doorstroom dossier

Iedere leerling van het Candea College gaat van school met een DDD. Het doorstroomdossier is een extra informatiedocument bij je aanmelding voor een mbo-opleiding. Samen met je aanmelding vormt het doorstroomdossier het startpunt voor de kennismaking. Het doorstroomdossier is een digitaal formulier met onder andere gegevens over jouw vooropleiding en motivatie.

Je DDD vul je in op de website:

www.digitaaldoorstroomdossier.nl. Je hebt na de herfstvakantie jouw accountgegevens ontvangen op je mailadres van school.

Je vult zelf deel A in, daarna stuur je het DDD via InterGrip op naar je mentor. Hij of zij vult deel B in, daarna ontvang jij het weer terug. Je moet dan nog 1x inloggen om het te versturen naar het mbo (ook via het systeem).

2.11 Loopbaandossier

Alle vmbo-leerlingen moeten, volgens de exameneisen, een loopbaandossier maken. In jouw **Loopbaandossier** schrijf je relevante ervaringen op. Loopbaanrelevante ervaringen worden zowel binnen als buiten de school opgedaan. Je kunt daarbij denken aan een open dag, stage of oriëntatie op je profiel of vakkenpakket. Verder noteer je in je loopbaandossier wat je kwaliteiten zijn. Je zet ook je verslagen van de driehoeksgesprekken in je loopbaandossier, daar praat je immers ook over je keuzes voor je opleiding. Op het Candea College gebruiken wij het loopbaandossier van Qompas: vmbo.qompas.nl

2.12 Doorstromen naar de havo?

Hier komt nog informatie.

3. Open dag & Meeloop dag

Om goed te kunnen beoordelen of een mbo-school goed bij je past, raden wij sterk aan om op een open dag te kijken. Neem daar de tijd voor en bezoek er het liefst méér dan een. Praat daar met leerlingen en docenten. Proef de sfeer; zie jij jezelf hier jaren rondhangen? En dan nog een extra tip: loop daar ook eens binnen buiten de open dagen om. Scholen doen zich natuurlijk altijd beter voor op een georganiseerde open dag, dan op een normale schooldag.

In de bijlage van dit boekje is de **Open dagen kalender** opgenomen! Check daar op welke dag jij jouw toekomstige mbo kunt bezoeken! Zie ook <https://www.kiesmbo.nl/open-dagen>

Veel scholieren hebben een verkeerde verwachting van een open dag. Een open dag is namelijk niet bedoeld om achteraf direct te bepalen wat je gaat studeren, maar om scholieren een **goed beeld te geven van wat bepaalde studies inhouden**. Je krijgt op een open dag niet alleen meer informatie over opleidingen waarin je geïnteresseerd bent, maar het is natuurlijk ook een mooie mogelijkheid om de sfeer eens te proeven.

3.1 Stappenplan voor de open dag

Een open dag is een onderdeel van de zoektocht naar jouw ideale studie. Om ervoor te zorgen dat jouw open dag bezoek een succes wordt, kun je je **goed voorbereiden**. Hoe pak je dat aan? Waar begin je?

3.2 Stap 1: Uitgangspunt

➔ Je weet welke opleidingen je wilt bezoeken?

Dan kun je starten met het bezoeken van een open dag. Je kunt op www.kiesmbo.nl bekijken welke mbo-instelling(en) jouw opleiding aanbiedt. Gebruik de zoekfunctie (loepje) en zoek je opleiding op. Het kaartje van Nederland geeft een overzicht van de mbo-instellingen die de opleidingen aanbieden.

➔ Je weet naar welke mbo-instelling je wilt?

Kijk op de website van de instelling. Kijk goed welke opleidingen zij aanbieden.

3.3 Stap 2: Datum

Zoek de datum van de op én noteer deze in je (online) agenda (en in de agenda van je ouder(s)/verzorger(s)!). Vergeet niet om je ook in te schrijven. Bij veel open dagen is dat verplicht.

3.4 Stap 3: Locatie

Het is een goed idee om op je telefoon eens te checken **hoe ver je moet reizen met het openbaar vervoer (OV)** om bij de school te komen (www.9292ov.nl).

3.5 Stap 4: Wie neem je mee?

Door iemand naar de open dag mee te nemen die je goed kent, kun je meer te weten komen. Bovendien krijgt de persoon die je meeneemt misschien wel een heel ander idee bij de opleiding dan dat jij hebt. Door over de open dag te praten met diegene, kun je weer nieuwe inzichten krijgen. Je kunt het dan bijvoorbeeld hebben over de indruk die jullie kregen van de opleiding, de sfeer op de school, of over de vraag of je jezelf er ziet rondlopen. Dit zal je helpen om erachter te komen of een bepaalde school of opleiding iets voor jou is.

3.6 Stap 5: Doelstelling

Je bent al ver gekomen: je hebt concreet actie ondernomen en daadwerkelijk open dagen in je agenda staan. Het is nu tijd om te bedenken **wat jij wil bereiken met de open dagen**.

Wil je weten of de school bij jou past? Of de opleiding bij je past? Of wil je weten wat je precies leert tijdens een bepaalde opleiding zodat je beter kunt bepalen of het interessant voor je is?

Wil je sfeer proeven? Bedenk dan vooral ook waar je naar op zoek bent als je het hebt over sfeer!

Verwacht niet dat je na de open dag 100% zeker bent over je studiekeuze, maar het doel is je te verdiepen in een bepaalde school of opleiding. Het is aan jou om te bepalen **wat precies je doel van die dag wordt**.

3.7 Stap 6: Bedenk vragen

In deze stap ga je **vragen bedenken** die jou zullen helpen bij het bereiken van het doel dat je in stap 5 voor jezelf hebt gesteld. Deze vragen kun je indelen in verschillende categorieën: toelating, lessen, de opleiding in zijn algemeen, begeleiding, studiekeuze, carrière en het studentenleven. Kies over welk van deze categorieën je graag meer wil weten. Je zult merken dat het tijdens een open dag best wel hectisch kan zijn, waardoor je niet de tijd hebt om 50 vragen te stellen. Zorg dat je daarom tussen de **5 en 10 vragen hebt waar je écht antwoord op wil hebben**.

Hieronder hebben we alvast wat voorbeelden van goede vragen voor je op een rijtje gezet:

Over de opleiding

Stel deze (praktische) vragen aan medewerkers van de opleiding

• Waar kan ik de opleiding volgen? • Ik heb al eerder (een deel van) een studie gevolgd, kan ik ook vrijstellingen krijgen? • Hoort er een (buitenlandse) stage bij de opleiding? • Kan ik ook in februari beginnen met mijn studie? • Hoe is de verdeling klassikaal studeren en werken in projecten? • Hoe is de verdeling klassikaal studeren en zelfstudie? • In hoeveel jaar kan ik de opleiding afronden? • Welke afstudeerrichtingen zijn er? • Zit er veel Engels in de opleiding? • Hoe groot zijn de groepen?	• Hoeveel tijd ben ik per week kwijt met studeren? • Hoeveel studenten vallen uit? Wat zijn de voornaamste redenen om te stoppen? • Welke opleidingen zijn vergelijkbaar met deze opleiding? • Wat voor soort vervolgstudie of werk doen mensen na deze studie? • Zijn de lessen verplicht? Hoe wordt omgegaan met afwezigheid? • Hoe zien toetsen eruit? • Wat zijn de kansen op een passende baan? • Welke beroepen sluiten aan op deze opleiding? • Kan ik na deze opleiding nog verder studeren en in welke richtingen?
--	---

Maar ook vragen als:

- Hoeveel lesuren heeft een gemiddelde week?
- In hoeverre heb je contact met docenten?
- Komen studenten snel aan een stage? Waarom wel/waarom niet?
- Wat voor soort stages kan je verwachten?
- Hoe hoog is de baankans en bij wat voor banen kun je met deze opleiding terecht?
- Hoe ziet het eerste jaar er qua vakken uit?
- Is er sprake van een bindend studieadvies na het eerste jaar?
- Hoeveel procent stopt na één jaar met de studie? Waar ligt dat aan?

Over studeren

Deze vragen gaan wat meer over eigen ervaringen en tips. Deze vragen kun je dus het beste stellen aan studenten

- Hoe ziet een gemiddelde studieweek van een eerstejaarsstudent eruit?
- Werk je veel samen met medestudenten?
- Met welke vakken op de middelbare school heeft deze opleiding raakvlakken?
- Wat zijn onderwerpen die in deze studie aan bod komen?
- Kun je een aantal voorbeelden geven van onderwerpen waar jij opdrachten over gemaakt hebt?
- Waar studeer jij meestal?
- Woon je thuis of op kamers? En waarom?
- Wat had je graag willen weten voordat je aan deze opleiding begon?
- Hoe is het contact met docenten?
- Hoe is het contact met medestudenten?
- In hoeverre is de studie met een bijbaan te combineren?
- Kun/wil je een deel van de opleiding in het buitenland volgen? Waarom wel/niet?
- Ga je bij deze opleiding stage lopen? Kun je voorbeelden van stages geven?
- Wat voor soort werk hoop jij na deze opleiding te doen?

Ook kun je nog een informeel gesprekje met een student aanknopen. Handige dingen om dan te vragen zijn:

- Waarom heb jij voor deze studie, bij deze instelling gekozen?
- Wat vinden studenten over het algemeen van de opleiding?
- Had je achteraf ook deze opleiding gekozen of toch een andere? Waarom?
- Welke vakken vinden studenten het meest interessant?
- Welke vakken worden door studenten als struikelvakken gezien?
-

Bonus tip: door sommige vragen aan zowel docenten als studenten te stellen, krijg je vaak meer te weten. Docenten weten misschien meer, maar bedenk wel dat docenten vaak geneigd zijn om een rooskleurig praatje over de school en de opleiding te vertellen, omdat het hun werk is. Studenten zijn vaak wat kritischer. Zorg er ook voor dat je in de meeste gevallen niet naar iemands mening, maar naar een feit vraagt.

Over de school

Deze vragen kun je zowel aan medewerkers als aan studenten stellen

- Wanneer kan ik meeloopdagen volgen en/of proefstuderen?
- Wat is het verschil tussen deze opleiding en de opleiding op een andere school?
- Wat is het collegegeld en met welke extra kosten moet ik rekening houden?
- Hoe word ik begeleid tijdens mijn studie?
- Waarin onderscheidt deze school zich van andere scholen?

3.8 Stap 7: Wees nieuwsgierig

Uiteindelijk heb je dus een **concreet lijstje aan vragen** voor elke opleiding waarbij je graag wil kijken. Het is nu zaak om deze **open dagen te bezoeken en al jouw vragen te stellen**. Ga gerust in gesprek met mensen die je tijdens de open dag tegenkomt. Deze mensen zijn daar juist om jou te helpen! Twijfel ook niet om pen en papier mee te nemen. Je hoeft niet alles op te schrijven, maar af en toe een aantekening maken kan je helpen om later alles nog eens rustig door te nemen. En vergeet tussendoor natuurlijk ook niet om een beetje de sfeer te proeven; ga bijvoorbeeld lekker in de kantine wat drinken.

3.9 Stap 8: Terugblik

Aan het eind van een open dag zit je hoofd waarschijnlijk vol met allerlei indrukken. Zorg dat je alle indrukken die je op hebt gedaan, zowel de positieve als negatieve, opschrijft in je loopbaandossier. Schrijf van elke opleiding op wat je ervan vond. Op basis hiervan ga je nadenken over vervolgstappen: wat ga je nu doen? Je kunt nu besluiten om sommige opleidingen van je lijstje weg te strepen, een meeloopdag te plannen of opnieuw een studiekeuzecheck te maken omdat je toch niet gevonden hebt wat je zocht.

3.10 Stap 9: Meeloopdag plannen

Als je twijfelt tussen 2 opleidingen kan een meeloopdag uitkomst bieden! Ook als je zeker wilt zijn van je keuze kun je je aanmelden voor een meeloopdag. Je draait dan een dag mee met de lessen. Vaak word je gekoppeld aan een student die het leuk vindt om nieuwe studenten rond te leiden & vragen te beantwoorden.

Meeloopdagen zijn voor examenleerlingen! Aanmelden voor een meeloopdag is bij ieder mbo noodzakelijk (via de website)

3.11 OPEN DAGEN KALENDER

In het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 6) van deze studiekeuze special is de regionale open dagen kalender opgenomen.

3.12 Kwaliteit in cijfers

Op alle opleidings- en beroespagina's op kiesmbo.nl is ook een link opgenomen naar de gegevens van **'Studie in cijfers'**. Ze worden per locatie aangeboden. Studie in cijfers geeft eenduidige en objectieve informatie over specifieke opleidingen en de kansen van die opleidingen op de arbeidsmarkt. Bovendien vergelijkt het de opleidingen met landelijke cijfers. [Uitlegvideo](#)

3.13 Wat als het niet goed gaat? Doorgaan of stoppen

Op het mbo krijgt iedere student een studieloopbaan begeleider (SLB-er). Dit is een mentor in het mbo. Gaat het op je opleiding niet zoals je hoopt of verwacht? Neem dan met hem of haar contact op! Alle mbo-instellingen hebben begeleiders (zorgdecanen / studentensuccescentrum / loopbaanplein) die je kunnen helpen, je SLB-er kan je daarmee in contact brengen.

3.14 Hulp nodig bij je studiekeuze?

Heb je vragen of hulp nodig bij je studiekeuze? Neem contact op met je mentor. Hij/zij kan je verder helpen of doorverwijzen naar de decanen. Je kunt ook zelf contact opnemen met de decanen. Peter Bloemberg (Vmbo-bb en kb) en Robert Koenders (Mavo).

Ook bij het mbo zijn studiekeuze-specialisten die je kunnen (en willen) helpen bij je studiekeuze:

[Rijn IJssel College](#)

[Graafschap College](#)

[Zone College](#)

[ROC Nijmegen](#)

[Astrum College](#)

[Yuverta mbo](#)

[Aeres mbo](#)

SVO Vakopleiding Food (geen webpagina)

Nog meer tips voor studiekeuze:

[Graafschap College – Help, ik kan niet kiezen!](#)

[Astrum College - Studiekeuze](#)

[Vijf tips voor je studiekeuze!](#)

4. Ouder(s)/verzorger(s)

4.1 Zo help je je kind kiezen op het mbo

Een vervolgopleiding kiezen kan lastig zijn. Sommige jongeren weten al van kinds af aan dat ze later kapper, kok of politieagent willen worden. Maar veel scholieren twijfelen nog over hun toekomstplannen. Is je kind bijna klaar met het vmbo en op zoek naar een geschikte mbo-opleiding? Dan kan hij of zij wel wat hulp gebruiken.

Eerder in deze studiekeuze special kunt u lezen wat het mbo is en welke mogelijkheden er zijn.

[Rijn IJssel College](#)

[Graafschap College](#)

[Zone College](#)

[ROC Nijmegen](#)

[Astrum College](#)

Yuverta mbo (geen webpagina)

[Aeres mbo](#)

SVO Vakopleiding Food (geen webpagina)

4.2 Welke mbo-opleiding past bij je kind?

Ga eens om tafel zitten met uw zoon/dochter en bespreek zijn of haar talenten, karaktereigenschappen en toekomstplannen. Voor welke beroepen, activiteiten of sectoren loopt je kind warm? Wat lijkt hem of haar juist helemaal niets? Neem hier de tijd voor en stel vragen. Ook is het een goed idee om samen met je kind een online beroepentest te doen. Dit hebben de leerlingen via Qompas al gedaan. Ook via [mboStart](#) kan er nog een extra beroepentest gedaan worden. Verder kan de decaan of de mentor van het Candea College schooladvies geven over voor jouw kind geschikte mbo-opleidingen en beroepen.

4.3 Open dagen en voorlichtingen
mbo-scholen organiseren regelmatig open dagen en informatiemarkten. Kijk in de open dagen kalender aan het einde van deze studiekeuzespecial voor specifieke informatie van de mbo-instellingen.

Kennismaken met de school, informatie verzamelen over verschillende mbo-opleidingen, vragen stellen aan docenten: het kan dan allemaal. Ook meedoen met een proefles of meeloopdag is vaak mogelijk. Leerlingen krijgen dan een beter beeld van de opleiding en het toekomstige beroep. Voor ouder(s)/verzorger(s) en verzorgers organiseren veel mbo-scholen speciale voorlichtingsavonden.

4.4 Kwaliteit van opleiding en school

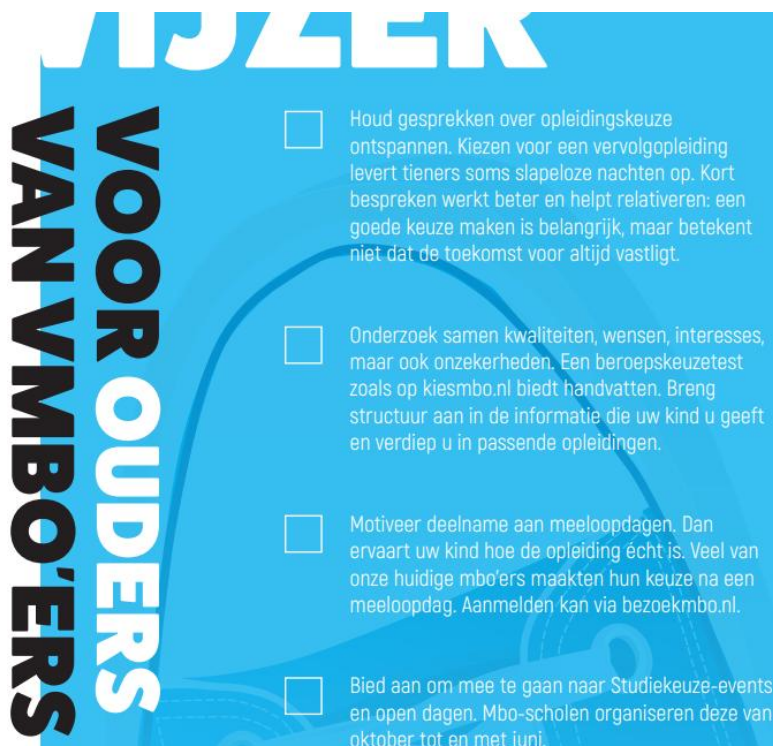
mbo-scholen in Nederland moeten aan veel eisen voldoen, dus slechte scholen of mbo-opleidingen zijn er niet. Toch is er verschil in onderwijskwaliteit. Als je je kind helpt bij het kiezen van een mbo-opleiding, check dan altijd de kwaliteit van de studie zelf en van de school. Een fijne sfeer op school en onder studenten is heel belangrijk, maar de onderwijskwaliteit ook.

4.5 Heeft je kind begeleiding nodig op het mbo?

Sommige kinderen werken heel zelfstandig op school, maar andere kunnen wel wat meer begeleiding gebruiken. Bij het kiezen van een mbo-opleiding en school is het belangrijk om rekening te houden met het karakter van je kind. Hoeveel begeleiding er is voor studenten, verschilt per mbo-school. Is je kind zelfstandig, dan zit hij of zij vast niet te wachten op veel 'bemoeienis' van de school. Maar als hij of zij veel begeleiding nodig heeft maar dat niet krijgt, bestaat het gevaar van tussen wal en schip vallen. Met demotivatatie of uitval als gevolg. Op de website van scholen vind je vaak informatie over hoe het begeleiden van studenten is geregeld. Of stel vragen tijdens de open dag of voorlichtingsavond.

4.6 Kun je switchen van mbo-opleiding?

Is je kind naar voorlichtingsdagen geweest, maar vindt hij of zij het nog steeds lastig om een mbo-opleiding te kiezen? Of zijn er nog twijfels over de richting? Dan is het goed om te weten dat sommige mbo-opleidingen starten met een algemeen basisjaar. Studenten hoeven pas na dat eerste jaar een keuze te maken voor een bepaalde richting. Of misschien is je kind bang dat de opleiding tegenvalt. Als dat gebeurt, is dat niet erg. Want overstappen naar een andere mbo-studie is altijd mogelijk. Wil je helemaal [stoppen met je mbo-opleiding](#), bekijk dan welke gevolgen dat heeft.

4.7 Studiekosten

Studenten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hun ouder(s)/verzorger(s) komen voor allerlei [opleidingskosten](#) te staan. Niet alleen schoolkosten, zoals het aanschaffen van schoolboeken, maar ook wettelijke kosten, zoals lesgeld. Studenten moeten altijd zelf zorgen voor leermiddelen die nodig zijn om de lessen voor te bereiden, zoals boeken, readers, schriften en mappen.

4.8 Lesgeld en reiskostenvergoeding mbo-studenten jonger dan 18 jaar

mbo-studenten onder de 18 jaar hoeven geen lesgeld te betalen. Minderjarige voltijd mbo'ers kunnen met een studentenreisproduct gratis of met korting reizen tussen opleiding, stage, ouderlijk huis en kamer. Zij kunnen bij DUO [een studentenreisproduct](#) aanvragen.

4.9 Lesgeld mbo-studenten 18 jaar of ouder

mbo-studenten in de beroepsopleidende leerweg (BOL) van 18 jaar of ouder moeten lesgeld betalen. De hoogte van het lesgeld wordt elk jaar vastgesteld. mbo-studenten van 18 jaar of ouder betalen cursusgeld als zij een deeltijdopleiding of de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) volgen. De hoogte van het cursusgeld wordt elk jaar vastgesteld. Het bedrag hangt af van de opleiding die de student volgt.

4.10 Studiefinanciering en reiskostenvergoeding mbo-studenten

Voltijd mbo-studenten van 18 jaar of ouder krijgen studiefinanciering en een studentenreisproduct:

- [Uitleg studiefinanciering en studentenreisproduct](#)
- [Uitleg aanvraag studentenreisproduct](#)
- [Extra uitleg studiefinanciering](#)
- [Rekenhulp studiefinanciering](#)
- [Uitleg aanvraag studiefinanciering](#)

Voor studenten aan een mbo-opleiding op niveau 1 of 2 is de studiefinanciering een gift. Voor niveau 3 en 4 geldt dat de studiefinanciering een prestatiebeurs is. Studenten op niveau 3 of 4 die de opleiding niet afronden, moeten de studiefinanciering terugbetalen. De hoogte van de studiefinanciering hangt af van de thuissituatie. DUO stelt elk jaar de [hoogte van de studiefinanciering](#) vast.

Het mbo heeft informatie op de website over studiekosten (regelgeving is voor alle mbo-opleidingen hetzelfde. Let op: Er is wel verschil tussen BOL- & BBL-opleidingen).

- [Informatie Graafschap College](#)
- [Informatie Rijn IJssel](#)

4.11 Tussenjaar / Studiekeuzejaar

Leerlingen met een vmbo-diploma zijn nog niet klaar met studeren. Zij hebben nog geen [startkwalificatie](#) gehaald (minimaal mbo-niveau 2, 3 of 4 diploma, ook een havo of vwo diploma is een startkwalificatie). Alle leerlingen die onze school verlaten schrijven zich dus in bij een mbo-opleiding. Alleen met toestemming van leerplicht zijn andere opties mogelijk. Zien leerlingen hele dagen studeren niet zitten? Denk dan ook eens aan een bbl-opleiding (zie eerder in deze studiekeuzespecial).

5. Overige informatie

5.1 Afkortingen

AOC	Agrarisch Opleidingscentrum
BB	Basisberoepsgerichte (leerweg van het vmbo)
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg (in het mbo)
BOL	Beroepsopleidende leerweg (in het mbo)
HAVO	Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
KB	Kaderberoepsgerichte (leerweg van het vmbo)
LOB	Loopbaan oriëntatie en begeleiding
MAVO	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
NF	Numerus Fixus (paragraaf 2.7)
OV	Openbaar vervoer
ROC	Regionaal Opleidingscentrum

5.2 YouTube mbo

Hieronder staan de links van de YouTube pagina's van de instellingen. Hier zijn vele filmpjes van de opleidingen te vinden. Ook op www.kiesmbo.nl kun je passende filmpjes vinden.

Rijn IJssel College	Arnhem
Graafschap College	Doetinchem
Zone College	Doetinchem
ROC Nijmegen	Nijmegen
Astrum College	Velp
Yuverta mbo	Velp
Aeres mbo	Velp
SVO Vakopleiding Food	Velp

5.3 De laatste tips...

- De ideale studie bestaat niet!
- Je maakt geen keuze voor je hele leven. Heb je de opleiding afgerond kun je weer een andere opleiding doen. We blijven ons een leven lang ontwikkelen.
- Kijk wat verder "dan je neus lang is". Het aanbod van mbo-opleidingen is voor alle niveaus groter dan je denkt!
- Durf voor jezelf te kiezen
- Ga op pad, ervaar de studie!
- Neem de tijd voor je studiekeuze!

Stel jezelf deze vragen
Voordat je gaat aanmelden hebben we nog een check voor je. Stel jezelf deze drie vragen over je voorlopige keuzes:

Voel ik me enthousiast? Wil ik het liefst morgen al beginnen?

Biedt de opleiding me de kans op een financieel zelfstandige toekomst? Past dit bij mijn toekomstbeeld?

Kan ik mijn talenten inzetten en verder ontplooiën in deze opleiding?

Wij hopen dat je precies die ene opleiding ziet die je leuk vindt. Kijk waar je goed in bent en wat belangrijk voor je is. Praat met familie, vrienden en mensen van je huidige school.

6. Open dagen kalender

De open dagen kalender is een poster waar je alle open dagen in de regio kunt vinden. Deze kalender wordt steeds bijgewerkt met de nieuwste open dagen/evenementen.

De meest recente versie kun op verschillende (digitale) plekken vinden:

- SomToday (vak LOB en vak Mentoraat)
- Website (www.candea.nl)
- De poster hangt ook bij de Helpdesk en bij de decanenkamer.